

Finanskrisen – corporate governance

KRAKA-seminar den 7. maj 2014

Finn Lauritzen

Kan finansielle kriser undgås?

- Nej, selvfølgelig ikke
- Men vi kunne have sluppet væsentligt nemmere igennem krisen
- Væsentlige makropolitik-fejl i flere OECD-lande
- Væsentlige reguleringsfejl i mange OECD-lande
- DK førte for ekspansiv finans- og kreditpolitik op til 2008
- Men DK har håndteret den finansielle del af krisen godt

Corporate governance

- Hvilke systemer styres virksomheder efter?
- Soft eller hard law?
- Internationalt eller dansk perspektiv?
- Forskel på finansielle virksomheder og andre
- Forskel på SIFI'er og andre?

Corporate governance – hvad er problemet?

- store afledte konsekvenser af finans-konkurser
- mange andre stakeholders end aktionærer
- aktionærer har overincitament til risiko
- forstærkes af indskydergaranti
- løsning: regulering eller markedsdisciplin

Corporate governance – emner

- Bestyrelsesarbejdet
- Bonusser
- Revision
- Regnskabsregler
- Ejerstruktur og stemmeretsbegrænsninger
- Forbrugerbeskyttelse
- Finanstilsynets rolle

Rangvid-rapportens anbefalinger

- Ophæv lovbestemte ejer- og stemmeretsbegrænsninger for spare- og andelskasser
- Bestyrelser skal ikke behandle enkeltsager
- Kursus for nye bestyrelsesmedlemmer
- Giv Revisornævnet flere penge
- Forbedre eller afskaffe risikomærkning af investeringsprodukter
- Forbyd bonus for privat-rådgiveres salg

Mindretal:

- Fjern ejer- og stemmeretsbegrænsninger i børsnoterede selskaber
- Gennemgå bestyrelsesregler mhp fokus på risiko
- Gør det muligt at fravælge kick-back fra investeringsforeninger
- Lav finansiel ombudsmand

Bestyrelsesarbejdet

- Der er sket en væsentlig professionalisering
- Hovedproblem ikke mangel på formelle kompetencer
- Hovedproblem manglende uenighed og modstand

For mange blanke revisionspåtegninger!

**Revisionspåtegninger af årsregnskaber af pengeinstitutter overdraget til
Finansiel Stabilitet**

	Påtegning			Overdraget til FS
	Blank	Supplerende oplysninger	Forbehold	
	Antal institutter			Antal institutter
2000	12 ud af 12			0
2001	12 ud af 12			0
2002	12 ud af 12			0
2003	12 ud af 12			0
2004	12 ud af 12			0
2005	12 ud af 12			0
2006	12 ud af 12			0
2007	12 ud af 12			0
2008	8 ud af 10	Fionia og Amagerbanken	Fionia Bank	2
2009	6 ud af 7		Capinordic	3
2010	4 ud af 5	Amagerbanken		2 ¹
2011	2 ud af 2			3
2012 ²				2

Bonusser

- Hvor meget rum er der for dansk særregulering?
- Sondring mellem sælgere og ledende medarbejdere
- Problem: Asymmetri giver incitament til forøgede risici
- Problem: belønning af windfall gains
- Problem: herding

Bonusser en del af kulturen - herding

	Dealer spekulerer i forsatte kursstigninger	Dealer spekulerer i kursfald
Kurserne stiger fortsat	Bonus, anerkendelse	Kylling, manglende evne til at følge med
Kurserne falder	Ærgerligt – men de fleste beholder jobbet. Ingen skam	Mistænksomhed

Wall Street Bonuses and Profits (\$ billions)

Source: Office of New York State Comptroller; New York Stock Exchange; Securities Industry and Financial Markets Association.
Note: EMEA EM refers to emerging economies in Europe, Middle East and Africa.

Tabel 11.10 Lønudvikling for bankdirektører og bestyrelsesmedlemmer, 1995-2008

Årlig stigning, pct.	Pengeinstitutter uden incitamentsaf lønning		Pengeinstitutter med incitamentsaf lønning		Generel lønudvikling
	Bankdirektør	Bestyrelsesmedlem	Bankdiretør	Bestyrelsesmedlem	
1995-2008	7,22	4,72	10,67	6,00	3,87
1995-2004	6,57	4,03	8,88	5,33	3,98
2004-2008	8,61	6,25	14,81	7,53	3,63

Anm.: Den samlede aflønning er opgjort som summen af fast løn, pension, bonusaf lønning, værdien af aktieaf lønning samt eventuel fratrædelsesgodtgørelse. Bankdirektøremes aflønning angives ikke nogle altid særskilt, men som en del af den samlede direktionens aflønning. I så fald er det antaget, at den administrerende direktør modtager 50 pct. mere end de øvrige medlemmer i direktionen. Dette forhold bekræftes af de tilfælde, hvor lønnen er oplyst særskilt. Black-Scholes optionspris-model er anvendt til at fastsætte værdien af aktieaf lønning på tildelingstidspunktet. Den generelle lønudvikling omfatter alene den private sektor.

Kilde: Pengeinstitutternes årsregnskaber, Danmarks Statistik.

Tabel 11.11 Forskelle mellem ophørte og øvrige børsnoterede pengeinstitutter

			Egenkapital 2007, pct.	
	Antal	Andel med inc.afl., pct.	Gennem- snit	Median
Ophørte	13	85	7,93	7,80
Øvrige pengeinstitutter	31	29	10,96	10,50

Anm.: Egenkapital er opgjort i pct. af risikovægtede aktiver.

Kilde: Bechmann, Ken L.

Figur 11.16 Udlånsvækst i pengeinstitutter med og uden incitamentsafløbning

Anm.: I opgørelsen af udlånsvæksten for institutter med incitamentsafløbning indgår alle institutter, som på et tidspunkt i perioden har anvendt incitamentsafløbning til bankdirektøren.

Kilde: Bechmann (2012) og Finanstilsynet.

Finanstilsynets rolle

- Stærk virksomhedskultur, dygtige medarbejdere
- Konjunkturmedløbende?
- Forbrugertilsyn?
- En del af Nationalbanken?
- For lukket?
- Bankunion?

